

MAANDBLAD

FEBRUARI 2014

VERSCHIJNT NIET IN JULI EN AUGUSTUS

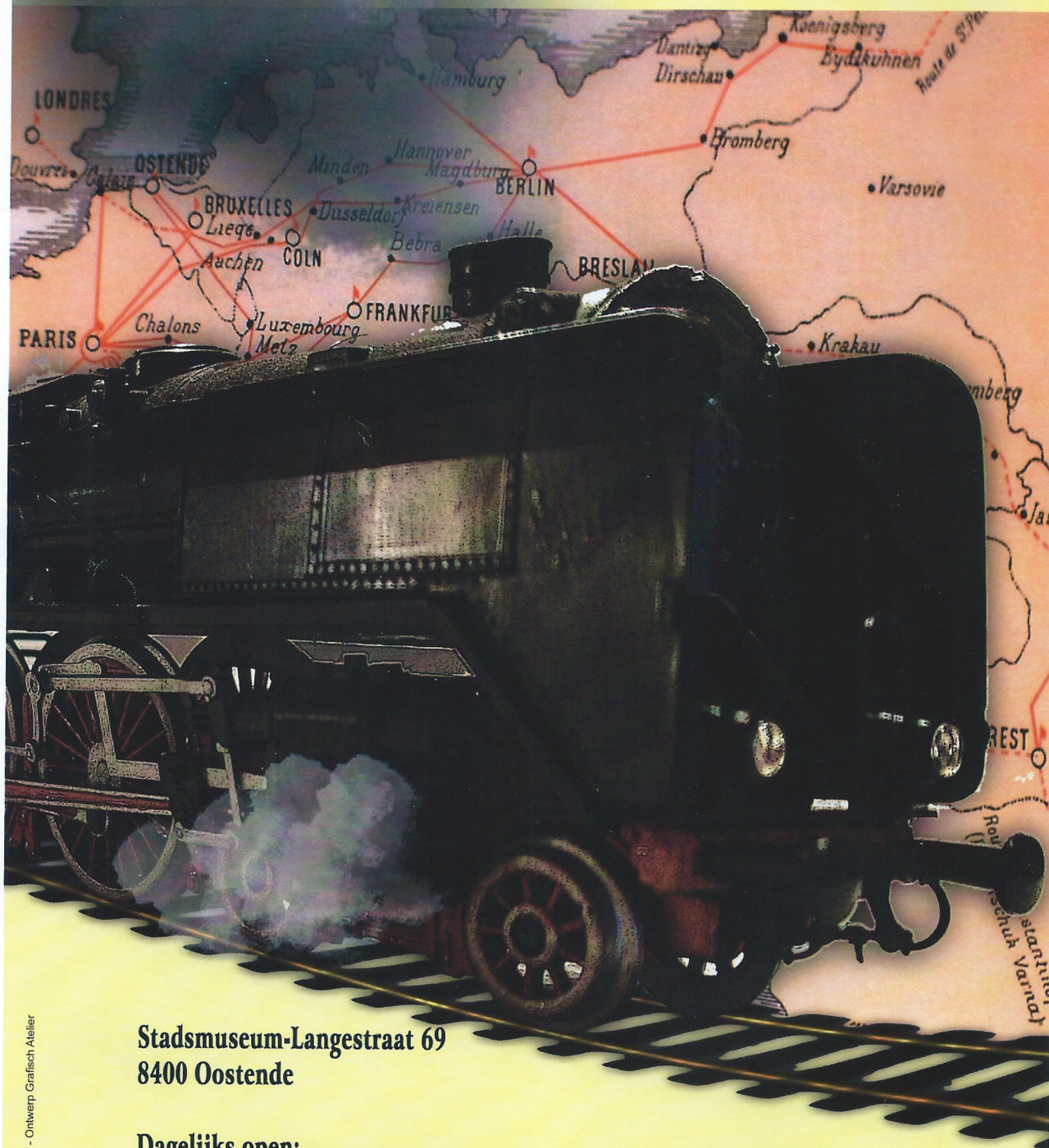

DE PLATE

V.U. Jean Pierre Falise, Hendrik Serruyslaan 78/19 - 8400 Oostende

Internationaal treinverkeer vanuit Oostende

1 februari tot en met 31 mei 2014

Stadsmuseum-Langestraat 69
8400 Oostende

Dagelijks open:
10.00 tot 12.30 uur en van 14.00 tot 18.00 uur
(gesloten op dinsdag)

D E P L A T E

**TIJDSCHRIFT VAN DE KONINKLIJKE HEEM- EN GESCHIEDKUNDIGE KRING
"DE PLATE" (V.Z.W.) - OOSTENDE.**

Prijs Cultuurraad Oostende 1996.

Vormings- en ontwikkelingsorganisatie en Permanente Vorming.

Aangesloten bij de CULTUURRAAD OOSTENDE en HEEMKUNDE WEST-VLAANDEREN.

Statuten gepubliceerd in de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad d.d. 1-2 mei 1959, nr. 1931 en de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 16 juni 2004.

Alle medewerkers zijn verantwoordelijk voor de door hen getekende bijdragen en weerspiegelen niet noodzakelijk de opinie van de Kring.

Tekstovername toegelaten na akkoord van auteur en mits vermelding van oorsprong.

Ingezonden stukken mogen nog NIET gepubliceerd zijn.

De auteurs worden er attent op gemaakt dat bij elke bijdrage een bronvermelding hoort.

JAARGANG 43

NUMMER 2

MAAND februari 2014

Prijs per los nummer: € 2

**Jaarabonnement: € 15 (te storten
op rekening BE81 3800 0966 6224)**

IN DIT NUMMER:

Blz. 44: **E. MASSCHALCK:** De opstand der visschers.

Blz. 54: **F. GEVAERT:** De metamorfose van de haven van Oostende (deel 33 en slot).

Blz. 60: Een vreemde vraag.....een mooi verhaal.

Blz. 61: Jaarverslag 2013.

KONINKLIJKE OOSTENDSE HEEM- EN GESCHIEDKUNDIGE KRING DE PLATE

Correspondentieadres : Heemkring De Plate, Langestraat 69, 8400 Oostende, tel. 059/516721.

Hoofdredacteur en verantwoordelijke uitgever: Jean Pierre FALISE, Hendrik Serruyslaan 78/19, 8400 Oostende.

Rekeningen : IBAN: BE81 3800 0966 6224

BIC: BBRUBEBB

Website: www.deplate.be

E-mail: plate.oostende@telenet.be

Het Bestuur

Voorzitter:

Jean Pierre FALISE, Hendrik Serruyslaan 78/19, 8400 Oostende, tel. 059708815.

E-mail: falise.jp@scarlet.be

Ondervoorzitter:

Ferdinand GEVAERT, Duinenstraat 40, 8450 Bredene.

Secretaris:

Nadia STUBBE, Blauwvoetstraat 7, 8400 Oostende, tel. 059800289.

E-mail: de.plate@telenet.be

Penningmeester:

Fernand MUS, Salvialaan 5, 8400 Oostende, tel. 0473862107.

E-mail: ferre.mus@skynet.be

Leden:

August GOETHAELS, Stockholmstraat 21/10, 8400 Oostende.

Jean HUYS, Groenendijkstraat 185, 8450 Bredene.

Valère PRINZIE, Euphrosina Beernaertstraat 48, 8400 Oostende.

Emile SMISSAERT, Hendrik Serruyslaan 4/9, 8400 Oostende.

Johan VAN ROOSE, Kabeljauwstraat 5, 8460 Oudenburg.

Gilbert VERMEERSCH, Blauw Kasteelstraat 98/2, 8400 Oostende.

Koen VERWAERDE, A. Chocqueelstraat 1, 8400 Oostende.

Dirk ANGILLIS, (waarnemend), Elisabethlaan 439, 8400 Oostende. .

Schreef in dit nummer:

Eddy MASSCHALCK: Prinses Clementinplein 66/4, 8400 Oostende.

Ferdinand GEVAERT: Duinenstraat 40, 8450 Bredene.

FEBRUARI-ACTIVITEIT

donderdag 27 februari 2014 om 20.00 u

in de conferentiezaal van het Centrum Familiekunde Vlaanderen Regio Oostende, dr. L. Colensstraat 6, 8400 Oostende.

DE VUURTORENWIJK VROEGER

door **Jean HUYS**

In de loop der jaren bouwde “Davidsfonds Vuurtoren” een omvangrijk fotoarchief op, met honderden foto’s en dia’s die het reilen en zeilen van de “Oede Viertorre” en de huidige Vuurtorenwijk gedurende de voorbije 120 jaar illustreren.

Een selectie van deze foto’s tonen zij ieder jaar op kermiszondag in een thematische tentoonstelling in de Sint Antoniuskerk.

Maar zij beschikken nog over heel wat beeldmateriaal dat tijdens deze fototentoonstelling niet aan bod kan komen en ook dat willen zij graag met alle geïnteresseerden delen.

Daarom nodigen we voor deze avond de Davidsfondsvoorzitter Jean Huys uit met een selectie foto’s van de Vuurtoren van vroeger die hij op groot scherm zal tonen alsof u er zelf bij was.

Jean Huys is niet alleen de voorzitter van Davidsfonds Vuurtoren maar ook bestuurslid van onze Kring.

Het beloofd terug een avond vol nostalgie te worden over “de goeie oude tijd” toen geluk nog heel gewoon was...!!!

Iedereen is welkom en de inkom is gratis.

Zicht op de oude kielbank. Oostkant der haven 1909

De Opstand der Visschers

door [Eddy MASSCHALCK](#)

In Oostende heeft iedereen wel eens gehoord van de fameuze vissersopstand eind 19de eeuw. Er werd toen een houtsnede gepubliceerd die ettelijke keren is nageschilderd. Men vond (vindt) kopieën in herbergen en in talrijke huizen van vissers.

Algemeen wordt aangenomen dat deze bekende houtsnede voor het eerst verscheen in Le Globe Illustré van 18 september 1887. De houtsnede verscheen echter al eerder, nl. op 3 september 1887 in de Engelse krant The Graphic.

Het gebeuren speelt zich af in het eerste handelsdok. De boot links is een Belgische vissersboot, deze rechts is de GY9 Violet (dus van Grimsby). Links de Burgerwacht die schiet op opstandige vissers. Daarachter een verontwaardigde menigte.

Even gedacht dat de gravure van Auguste Musin (zoon van de bekende schilder François Musin) zou kunnen zijn, want in die periode werkte hij o.a. voor de 'The Graphic'. Maar nee, de tekening is gesigeneerd I.R.B

*Belgian Fishermen going to Attack the English Fishing-Boat
The Riot between French and English Fishermen at Ostend
The Civic Guard firing on the Rioters*

Oorzaken van de opstand

Dat de Engelsen er vlug bij waren is niet te verwonderen, ze waren op verschillende manieren betrokken. De belangrijkste oorzaken van de opstand, met betrekking tot de Engelsen, waren:

- Technische voorsprong van de Engelsen door het gebruik van stoomsloepen
- Belgische rechtbanken oordelen meestal in het voordeel van Engelse reders
- Onze vissers worden benadeeld bij de verkoop op de Engelse markt

Er is echter ook een zeer belangrijke oorzaak aan Belgische kant:

- De zware uitbuiting van onze vissers door onze reders....

De zware uitbuiting van onze vissers door onze reders

In de Vooruit van 25/8/1887 lezen we *'Geene werklieden die ongelukkiger zijn en meer uitgebuit worden dan de visschers'*.

In de periode van het gebeuren zijn er in Oostende ongeveer 1200 vissers en 15 reders die beschikken over 190 sloepen. De toestanden in het vissersmilieu zijn ronduit schrijnend. Er is uitbuiting, armoede, alcoholisme, analfabetisme, ellende.... Gezinnen van 10-12 personen op 1 of 2 kamers zijn geen uitzondering.

Het toenmalige inkomen van de vissers kan men o.a. afleiden uit artikels in de Vooruit van 25 en 29/8/1887. Om te beginnen, vissers hebben geen vast loon. Ze worden alleen betaald als ze vissen. Dus storm, werkonbekwaamheid, feestdagen...betekent... geen inkomen. Pensioen... onbestaand.

Het inkomen van de vissers wordt ongeveer als volgt berekend. Als een sloep terugkeert van de visvangst zijn ze, als het weer goed is, ongeveer 7 à 8 dagen op zee geweest. Wanneer bv. de wind verkeerd zit, kan de tocht veel langer duren. Een goede vangst wordt verkocht voor ongeveer 500 frank. De reder begint met sleep-, mijn-, ijs- en andere kosten af te trekken, voor ongeveer 200 frank. Van de resterende 300 frank gaat er nog eens 15% af voor de sleet aan het vaartuig, koorden, enz. De netto-winst na aftrek van die gepeperde kosten is dus 225 frank. Een sloep is over het algemeen bemand door een stuurman, vier matrozen en een kajuitjongen. De stuurman krijgt ongeveer 7% van de netto-winst, de matrozen 5%, de jongen 3%. Gemiddeld is dat ongeveer 11,25 frank voor een week noeste en gevaarlijke arbeid in wind en regen. Blijft over voor de reder, die ondertussen vrij comfortabel thuis gebleven is, $225 - 72 = 153$ frank of het equivalent van 14 matrozen. Bij slechte vangst blijft er voor de vissers nog veel minder over.... En als de boot met man en muis vergaat, dan wordt de reder vergoed door de verzekering. De vissersfamilie krijgt ...niets.

In die periode hebben de vissers ook geen enkel gewicht in de politiek. Toen was er nl. nog het cijnskiesrecht, alleen voor mannelijke burgers. Dus enkel burgers die een bepaalde hoeveelheid cijns betalen hebben stemrecht... Het algemeen meervoudig stemrecht voor mannen wordt in 1893 ingevoerd (sommige mannen hebben dan dus meer dan 1 stem).

Geen wonder dat de vissers in opstand komen....

Technische voorsprong van de Engelsen door het gebruik van stoomsloepen

Sinds 1884 konden Engelse vissers aan de slag met stoomsloepen. Hierdoor konden ze niet alleen meer vangen, maar ook tijd winnen in het bereiken van de kust en dus van de markt. Ook in Oostende brachten ze hun goedkopere vis naar de markt.

De Vooruit van 25/8/1887 schrijft hierover: *'De scheepsreders hebben onze visschers altijd uitgezogen tot op het been en hoegenaamd niet vooruitgezien dat de engelsche visschers altijd*

sloepen in zee hebben vol visch en andere sloepen, die gestadig deze drijvende magazijnen ontlasten om de vracht naar onze vissershaven te komen verkoopen. Zoo hebben de engelsche visschers een gestadig voordeel'.

In de Vooruit van 26/8/1887: *'De Toekomst der Visschers. Deze toekomst is treurig! ... zoo zullen al de kleine sloepen verdrongen worden door de stoomsloepen. Wel heeft men nog slechts weinig stoomsloepen op de vischvangst uitgezonden, ... Door den stoom zijn zij onafhankelijk van den wind, kunnen dus de beste plaatsen uitkiezen en verliezen minder tijd met er heen te reizen. Zij besparen door hunne korte thuisreizen veel geld aan ijs, en hun visch, langer goedblijvende, haalt hogere prijzen op de mink. Men kan dus zeker zijn, dat het aantal stoomsloepen bij visscherij snel zal toenemen, vooral als de reeders het geluk (!) hebben, dat vele oude vaartuigen verongelukken....'*

De eerste Oostendse stoomtreiler was de *O.71 – Prima*, eigendom van de gebroeders Dossaer. De treiler was gebouwd in Schotland en kwam voor het eerst Oostende binnenvaren op 2 april 1884. Gezien de interessante vangsten werd al spoedig een tweede stoomtreiler in de vaart genomen, nl. de *O.122 - Franco –Belge*, eveneens gebouwd in Engeland.

Ook de fameuze Oostendse gebroeders Degrave beschikten al in 1885 over een stoomboot voor visvangst, nl. de 'Degrave'. Op een avond in 1886 breekt er echter brand uit aan boord van de 'Degrave'. De brand is niet meer te blussen. Vanop een reddingsloep zien ze hun stoomboot in de golven verdwijnen... Geruchten doen de ronde dat ze hun schip zouden in brand gestoken hebben om de verzekeringspremie op te strijken....

Belgische rechtbanken oordelen meestal in het voordeel van Engelse reders

Op 6 mei 1882 was tussen de 'Engelse Koningin, de Duitse Keizer, de Koning van Pruisen, de Koning der Belgen, de Koning van Denemarken, de President van de Franse Republiek en de Koning der Nederlanden', de Conventie van Den Haag afgesloten. De Conventie was bedoeld om een regeling te treffen betreffende het vissen in de Noordzee buiten de territoriale wateren. Artikels 14, 17 en 19 bevoordelen de drijfnetvisserij ten nadele van de boomkorvisserij...

Art 14: Tussen zons- ondergang en -opgang zal men niet ankeren op gronden waar drijfnetvisserij aan de gang is.

Art 17: Er zal niet gevist worden op gronden waar drijfnetvisserij aan de gang is.

Art 19: Boomkorvissers zullen al het nodige doen om schade aan drijfnetten te verhinderen. Bij schade zal de verantwoordelijkheid bij de boomkorvissers liggen, tenzij ze kunnen bewijzen dat het niet hun fout was.

Art 36: In geval van schade of verlies veroorzaakt door vissers van een bepaalde nationaliteit aan vissers van een andere nationaliteit, zal het gerecht van het land van de veroorzaker de zaak behandelen.

Het resultaat was dat Oostendse vissers, die meestal boomkorvissers waren, tussen oktober en januari uitgesloten werden op bepaalde visgronden, ten voordele van Britse en Nederlandse drijfnetvissers.

Het Handelsblad van Antwerpen van 25/8/1887 schrijft:

' Volgens het bulletijn der Handelsvereniging te Oostende worden de bepalingen der overeenkomst van 1882, op een stoute manier door de Engelschen miskend. Behalve de verklaringen onzer visschers, opzichtens de begane overtredingen door de Engelschen, heeft de aviso (visserijwachtschip, een zeilstoomboot) 'Ville d'Anvers', van 24 november 1886 tot 25 januari 1887, niet minder dan 82 overtredingen, van den kant der Engelschen opgeteekend. 82

overtredingen in twee maanden, en dit door één enkelen kruiser opgeteekend, is een overgroot getal. Hoeveel overtredingen moeten er dan gepleegd worden op andere plaatsen, waar die ééne kruiser niet tegenwoordig is? Nog schooner: geen enkele veroordeling werd door de engelsche tribunalen tegen engelsche visschers uitgesproken, ofschoon de aanklacht gedaan werd, terwijl integendeel de belgische tribunalen onze nationalen voor het minste feit streng veroordeelden.'

De beter uitgeruste Engelse vissers dienden inderdaad regelmatig klacht in tegen de Vlaamse vissers. Langs diplomatieke weg kwamen die klachten terecht bij de Rechtbank van Eerste Aanleg te Brugge die zeer dikwijls recht sprak ten voordele van de Britse vissers.

In 1886 werden tien reders van sloepen vervolgd waarbij slechts één vrijspaak werd genoteerd. In augustus van 1887 waren er dit jaar te Brugge al zesentwintig processen gevoerd waarbij slechts drie reders buiten vervolging werden gesteld!

De Vooruit van 26/08/1887 schrijft: *'Sedert eenigen tijd waren de Belgische visschers zeer verbitterd op de engelschen. De veroordeelingen tegen onze visschers bij de laatste geschillen in de Noordzee uitgesproken, zijn niet vreemd aan de verbittering.*

Wel twintigmaal werden oostendsche visschers door den vrederechter vrijgesproken, maar in beroep door de correctionele rechtbank veroordeeld voor geschillen in de Noordzee.

Het belgisch gerecht beschermt ons niet meer, zeggen de Belgische visschers; als eene engelsche net wordt afgesneden zijn het de Belgen die men beschuldigt; als er averij aan een engelsch schip komt, wordt de schuld gelegd op een belgisch schip. De Engelschen beschuldigen de Belgen van al de misdrijven die in zee gepleegd worden. Het is nog niet lang geleden dat een engelsche visscher kwam klagen dat zijne netten afgesneden waren door een oostendsch schip, terwijl dit schip in de haven lag den dag dat de netten waren afgesneden.'

Onze vissers worden benadeeld bij het verkopen op de Engelse markt

Handelsblad van Antwerpen 25/8/1887: *'Terwijl de Engelsen hier hunnen visch gauw en ruim op de markt brengen zonder eenen centiem inkomrecht te betalen, eischt Engeland 10 p.c. als de Oostendsche visscher op de engelsche markt verschijnt en Frankrijk 16 p.c.'*

De Vooruit van 26/08/1887 voegt er aan toe: *'In Engeland wordt de Belgische visch na den engelschen visch verkocht, terwijl men te Oostende den belgischen en den engelschen visch tegelijk verkoopt.'*

Tijdens een vergadering van de Handelskamer te Oostende op vrijdag 26 augustus, wordt voorgesteld om bij ons eerst de Belgische en pas dan de vreemde vis te verkopen. Een ander voorstel is om hogere rechten te betalen in de mijn voor vis door vreemden aangevoerd, maar dat laatste kan alleen door hogerhand worden beslist.

DE OPSTAND

Naargelang de bron wordt het verloop van de feiten wat anders voorgesteld, zelfs in bronnen van die tijd. In grote lijnen speelt zich in die dagen ongeveer het volgende af:

Maandag 22/8/1887

Het toeristische seizoen loopt op zijn einde.

Die maandagmorgen was er grote aanvoer van zoute vis. De prijs daalt sterk. Oostendse vissers willen de verdere verkoop beletten. De sfeer wordt grimmig. Later die dag komen er nog drie Britse boten binnen in het eerste handelsdok, nl. de zeilvissloep Express, de kotter GY9 Violet en het stoomvissersschip Lamberton. Het is de bedoeling dat zij hun vangst de volgende dag zullen

verkopen. De vis zal aan wal verkocht worden in opdracht van de Oostendse visgroothandelaar en reder Louis Dossaer. In de herbergen besluiten de Oostendse vissers echter het lossen te beletten.

Dinsdag 23/8/1887

Vooruit 26/8/1887: *‘De engelsche steamer had dinsdag 1800 manden visch aan boord en een kotter van Grimsby had ook eene aanzienlijke lading. Het schijnt dat die schepen visch aanbrachten, die in eene vreemde haven gekocht was en dat zij, vischtuigen hebbende, niet aanzien worden als handelsschepen, maar als visscherssloepen, en diensvolgens vrij zijn van het betalen van verscheidene rechten. Die visch kon dus in mededinging met den belgischen visch verkocht worden.’*

Het lossen van de Lambertton begint om zes uur. Er staan een vijftigtal bennen op de kaai. Plots verschijnen een dertigtal woedende Oostendse vissers die pogingen ondernemen om het lossen te beletten. De vissers gooien enkele manden terug aan boord. Andere manden worden leeggegoooid, de vis wordt vertrappeld of in het dok gegooid. De enige aanwezige politieagent waarschuwt de adjunct-politiecommissaris. Hij komt ter plaatse met een tweede agent. Zij proberen de menigte, ondertussen aangegroeid met tientallen vissersvrouwen en nieuwsgierigen, op afstand te houden. Maar de menigte blijft maar groeien. De adjunct-politiecommissaris krijgt bijkomende versterking. Rond 8.30u zijn er al vijftien politieagenten en drie gendarmen ter plaatse. De gendarmerie is ondertussen ook hulp gaan vragen in Brugge, Blankenberge en Oudenburg.

Als rond 9.00u ook een ander Engels schip zijn lading aan wal wil zetten, verplaats het tumult zich naar daar. De politiemacht verplaatst zich mee. De Lambertton blijft onbewaakt achter. Enkele vissers maken van de gelegenheid gebruik om de Lambertton te bestormen. De stuurman wordt gekwetst. Twee actievoerders worden aangehouden, maar zij worden bevrijd door hun kameraden.

Een wagen met vis van de Lambertton wordt, vergezeld van politie en gendarmes, naar de vismijn gebracht. De vismijn, in de volksmond ‘de Cirk’, was een cirkelvormig gebouw, in gebruik sinds 16 februari 1879 en in 1885 vergroot. De vissers worden van de kar weggehouden door dreiging met sabels en bajonetten. Er komt een tweede kar binnengereden met vis van de Lambertton. Commissaris Tilkens laat de mijn ontruimen en sluiten. De vissers trekken nu in stoet rond de vismijn.

Een derde kar wordt aangevoerd. Handelaar Louis Dossaer provoceert de betogers door te roepen dat er nog meer vreemde vis zal komen. De menigte ontsteekt in woede. Er beginnen zware schermutselingen. Politie en gendarmen worden bekogeld met vis, manden en stenen. De ordehandhavers moeten zich terugtrekken. Rijkswacht-commandant François en een gendarme schieten in het volk. Er zijn verschillende gekwetsten, o.a. visser F. Haeghers die ernstig gekwetst wordt door een sabelslag op het hoofd. Een andere visser, J. Allaert, wordt geraakt door een bajonetsteek in de zijde. Een 27-jarige visser, J. Dewaeyer, is door een kogel in de borst getroffen en zal later overlijden. Op zijn sterfbed huwt hij zijn partner die in verwachting is van een tweede kind.

Dossaer krijgt politiebescherming om naar zijn woning in de Kaaistraat te gaan. De uitdagende taal die hij gebruikte resulteert erin dat een groep van 3 - 400 mannen en vrouwen naar de woning van Dossaer trekken. De kantoren op de gelijkvloerse verdieping worden kort en klein geslagen. Tijdens een huiszoeking bij Dossaer vindt men een revolver en patronen. Hij zal later beboet worden voor onwettig wapenbezit.

Kort na de middag verschijnt de lokale Burgerwacht, 200 man sterk, die door burgemeester Janssens was opgeroepen. Ook de rijkswachters uit Brugge, Blankenberge en Oudenburg zijn aangekomen.

Ondertussen is de Lamberton, voor alle veiligheid, dichterbij het politiebureau van het Hazegras aangemeerd. Men maakt aanstalten om het verder te lossen. De massa overrompelt de Burgerwacht en gooit met stenen naar het schip. De Lamberton wijkt uit naar het midden van het dok. De schipper krijgt een telegram waarin hem bevolen wordt terug naar Engeland te komen. Hij beslist om bij valavond Oostende te verlaten. Ondertussen komt er nog een Brits vissersschip de haven binnen. Van op het staketsel wordt het schip met stenen bekogeld. Het maakt rechtsomkeer.

s'Avonds lopen vissers al zingend door de straten. De Burgerwacht wordt naar huis gestuurd. Politieagenten en gendarmes patrouilleren in de stad.

Woensdag 24/8/1887

Reeds om 5u30u zijn de Burgerwacht, drie compagnies infanteristen en de artillerie-afdeling, onder de wapens. De helft wordt bij de vismijn opgesteld, samen met gendarmerie. De andere helft wordt naar de kaai gestuurd om het lossen en het vervoer naar de vismijn te beschermen.

De Burgerwacht of 'garde-civique' is van liberale signatuur. Zij oefenen op zondagmorgen (wat de kerkelijke overheid mishaaft) en worden door de bevolking als zondagssoldaten bestempeld. Het gebrek aan discipline is legendarisch.

Rond 6u maakt men aanstalten om de Violet te lossen. Naast de Violet liggen de Express en de O.101 République. Een veertigtal vissers proberen het lossen van de vis te beletten. De verhouding tussen Burgerwacht en vissers is zeer gespannen. De bevelhebber van de Burgerwacht probeert te onderhandelen. Een vijftigtal vissers springen op de République en de Express. Ze worden verzocht terug aan wal te komen. Zij antwoorden "*dat zij seffens zouden gehoorzamen als hun de verzekering zou gegeven worden dat de Engelse vis niet zal verkocht worden*". Ze maken de Violet los van de kaai en laten ze naar het midden van het 1ste handelsdok drijven. Andere Oostendse sloepen komen hulp bieden aan de opstandelingen. Er worden weer manden met vis leeggegooid.

Meer dan een uur probeert politie-commissaris Tilkens de opstandelingen te overhalen om de schepen terug aan de kant te brengen. De vissers weigeren. Zij drijven de spot met de Burgerwacht. '*Schiet als ge durft, we moeten toch kreperen van de honger.*' De Burgerwacht schiet twee keer in de lucht. Het is 8.30u. De vissers ontbloten hun borst en roepen: '*Schiet als ge durft, zondagssoldaten.*' Tot hun grote verbazing wordt er een salvo op hen gericht. Er vallen twee doden: Charles Wauters, 25 jaar, getroffen in het voorhoofd aan boord van de République, en Jean Verhulst, 37 jaar, patroon van de O.151, getroffen in het gezicht, aan boord van de Express.

Er zijn verschillende gekwetsten, zowel onder de opstandelingen als onder de toeschouwers, onder meer de vissers C. De Graeve, 49 jaar, gekwetst aan de kuit; P. Jooris, ernstig gekwetst aan het hoofd; A. Van Waterghem, 15 jaar, ernstig gekwetst aan de heup; J. Pharazijn, gewond aan de knie; Bouckenaere, gewond aan het hoofd; C. Lenaerts, lossers, 17 jaar, schot in het been. Visser P. Everaert zal op 31 augustus overlijden tengevolge van zijn verwondingen.

De Burgerwacht wordt naar huis gestuurd en vervangen door in Oostende gelegeerde soldaten, versterkt door twee eskadrons uit Brugge. Politieagenten, gendarmen, soldaten en jagers te paard doorkruisen de stad. Soldaten bewaken het dodenhuis waar de lijken liggen. Alle herbergen in het visserskwartier moeten gesloten blijven. Alle samenscholingen van meer dan vijf personen zijn verboden. Op alle vaartuigen is de vlag halfstok gehesen. De Violet en de Express verlaten de haven. Negen mensen worden naar de gevangenis van Brugge overgebracht.

De doodzieke burgemeester Karel Janssens (die op 4 september zal overlijden), de plaatselijke commandant en opperbevelhebbers van de Burgerwacht hebben in de namiddag een onderhoud met koning Leopold II die op dat ogenblik in Oostende verblijft.

Gans de nacht staat het visserskwartier in rep en roer. Er wordt nog steeds flink gevochten en met stenen gegooid. Op verschillende plaatsen houden de vissers zitstakingen. De straten van de binnenstad, zoals Sint-Paulusstraat, Kerkstraat, Kaaistraat, Wapenplein en Kapellestraat worden afgezet.

Donderdag 25/8/1887

De vissers zijn kalmer geworden. Negen gevangen genomen vissers worden s'morgens vroeg naar de gevangenis van Brugge overgebracht. Zij zijn vergezeld van een groot aantal gendarmen. De bemanning van schuiten die binnenvaren, worden op de hoogte gebracht van de gebeurtenissen. Ook zij hijsen onmiddellijk de vlag half top. Alle vissers weigeren in zee te steken. De aviso, bestemd om de visserij te beschermen, ligt werkeloos in het tweede dok.

De Engelse regering heeft zich bij onze regering beklagd over de onlusten. Onze minister van buitenlandse zaken heeft geantwoord dat de Engelsen zullen beschermd worden en dat zij schadeloosstelling mogen eisen.

Vrijdag 26/8/1887

De begrafenis van de 2 neergeschoten vissers, Verhulst en Wauters, begint om 8 uur s'morgens. Op alle sloepen hangt de vlag halfstok. De begrafenisstoet vertrekt aan het dodenhuis (hoek Leffingestraat - Edith Cavellstraat) richting Grote Kerk. Na de dienst wordt de stoet gevormd door een persoon met vaandel, vervolgens een dubbele haag van vissers met daartussen een groep scheepjongens die een kroon dragen, dan een meisje met een bord waarop staat: '*Gans Oostende betreurt uw droevige dood*', dan de kisten gedragen door vissers gevolgd door de zwaar aangeslagen families. Ten slotte nog een grote groep vissers, reders, notabelen en autoriteiten. Op de begraafplaats te Mariakerke nemen deken Decannière en Paster Pype het woord. De menigte moet tot kalmte worden aangemaand.

Die dag worden nog een tiental aangehouden personen naar Brugge overgebracht. De vissers weigeren op zee te gaan zolang ze niet vrijgelaten worden.

Zaterdag 27/8/1887

Alle gevangenen worden vrijgelaten.

Woensdag 31/8/1887

Er is een nieuw incident. De Engelse zeilsloep Blue Bell wil een lading vis lossen. Jongeren, geholpen door vissersvrouwen, bekogelen het Engels schip met stenen. De kapitein vindt het geraadzamer naar Engeland terug te keren.

Zaterdag 3/9/1887

Die dag verschijnt de hoger vermelde houtsnede in de Engelse krant 'The Graphic'.

La garde civique d'Ostende tirant sur les émeutiers pour empêcher l'attaque d'un navire Anglais

Nadien

Het protest wordt door verschillende kunstenaars afgebeeld. De illustratie van de Globe Illustré werkt hierbij inspirerend. Veel zulke schilderijen en prenten worden aangetroffen in de huizen en de herbergen van de vissers.

Door de explosie van geweld komen de beleidsmensen tot het besef dat er iets moet gedaan worden voor die hardwerkende maar straatarme, kroostrijke vissersgezinnen.

Paster Pype, aalmoezenier van de vissers, nog maar een jaar in dienst, start nog in hetzelfde jaar een steunfonds voor wezen en weduwen van de neergeschoten vissers. In 1888 sticht hij zijn visserijschool 'St. Andreas' in de Wellingtonstraat.

Op 21-24 februari 1888 wordt de vissersopstand voor de Correctionele Rechtbank van Brugge behandeld. De zaak wordt uitgesplitst in 3 verschillende delen:

- 1) Het beletten van de verkoop van Engelse vis op 23 augustus 1887. In die zaak zijn er 59 beschuldigen, 12 worden vrijgesproken.
 - 2) Het bezetten van de Engelse sloep Violet op 24 augustus 1887. In die zaak zijn er 28 beschuldigen, 10 worden vrijgesproken.
 - 3) De vernielingen bij vishandelaar Dossaer. Hier zijn 17 beklaagden, 1 wordt vrijgesproken.
- Voor de aanval op de Engelse sloep Blue Bell op 30 augustus, worden 5 personen veroordeeld. Voor andere zaken in verband met de onlusten worden nog 5 personen veroordeeld.

De pleidooien van de advocaten worden in het Frans gehouden, nadat alle beschuldigen zijn weggestuurd door de Voorzitter van de Rechtbank. De Rechtbank houdt weinig of geen rekening met verzachtende omstandigheden. Er worden ook geen vragen gesteld over het bewust en gericht

met scherp schieten door de Burgerwacht. Ook aan herhaaldelijke wijzigingen van de verklaringen door leden van de ordediensten wordt weinig aandacht besteed.

In totaal worden 77 arme, eenvoudige vissers en werklui veroordeeld. Sommigen vissers krijgen voor verschillende feiten een veroordeling. De gevangenisstraffen lopen op tot vier maanden en zware geldboeten. In totaal worden 41 maanden gevangenis opgelegd en 3331 frank boetes. Vishandelaar Dossaer krijgt een boete van 200 frank voor verboden wapendracht.

James Ensor reageert met een striemende aanklacht tegen de onderdrukking van het gewone volk door magistratuur en klassenjustitie. In 1888 tekent hij 'De Staking' (Koninklijk Museum voor Schone Kunsten, Antwerpen, gekleurd potlood). In 1892 schildert Ensor 'De Gendarmes' (MuZEE, Oostende), gebaseerd op een ets van 1888 (Museum voor Schone Kunsten, Gent).

Pas op 25 april 1896 komen de Engelsen voor het eerst terug naar Oostende om vis te verkopen.

Na de gebeurtenissen beginnen stoomboten meer algemeen hun intrede te doen in de Oostendse visserij. Dat is o.a. te zien op de mooie kleurenlitho van de bekende kunstenaar H. Cassiers, daterend begin 20ste eeuw. (Cassiers tekende o.a. ook affiches voor de Red Star Line)

Bronnen

Er is al heel wat gepubliceerd over de Opstand. Voor dit artikel werd er vooral geput uit volgende bronnen:

- Vooruit, 25-31 augustus 1887. KBR
- Handelsblad van Antwerpen, 25 augustus 1887. KBR
- L'Echo d'Ostende, 28 augustus 1887. <http://god.biboostende.be/>
- The Graphic, 3 september 1887
- Le Globe Illustré, 18 september 1887
- R. Desnerck: De Oostendse visserij (Brugge, 1986), p. 35.
- R. Jansoone: Op Themis bankje: de gerechtelijke nasleep van de vissersopstand van 1887, in: De Plate; 2006, p. 257-262, 325-332.
- Flor Vandekerckhove: De Oostendse vissersopstand van 1887, in: Het Visserijblad; 2011/78.
- Redgy Ferrier: De visserijopstand augustus 1887 te Oostende.
- <http://www.oostendsenostalgie.be/?p=904>
- <http://nl.wikipedia.org/wiki/Vissersopstand>

door **Ferdinand GEVAERT**

Op de eerste bladzijde van zijn boek "*Eeuwfeest der lijn Oostende-Dover 1846-1946*" schrijft de auteur Albert de Burbure de Wesenbeek : "De zeeverbindingen tussen de Vlaamsche vlakten en Engeland's Zuidkust zijn zoo oud als de wereld, Ze bevestigen een eeuwenoude lotsgemeenschap van gevoelens en belangen",

Hierbij heeft de haven van Oostende steeds een grote rol gespeeld, eertijds voornamelijk voor het verschepen van de post, In 1815 werd een eerste regelmatige postverbinding tussen Oostende en Dover ingesteld, nu bijna 200 jaar geleden, Oorspronkelijk met Britse schepen, werd vanaf 1846 de regelmatige verbinding uitgevoerd met de post- en passagiersschepen, maalboten, van het Belgisch bestuur van het Zeewezen, Hieraan kwam in 1997 een einde, na 151 jaar, bij het opdoeken van de Regie voor Maritiem Transport, de grootste werkgever van de regio,

De verbinding, zij het niet meer met "post", werd opeenvolgend overgenomen door verscheidene rederijen; om ze te noemen : Holyman-Sally, Hoverspeed-Holyman en Transeurope Ferries, Ook andere ro-ro lijnen, o.m. Schiaffino, Ferryways en Dart Line hadden een relatief kort bestaan,

Na het opdoeken van de Hoverspeed-Holyman lijn en door de faling op 25 april 2013 van Transeurope Ferries N.V., die de verbinding met Ramsgate verzekerde, kwam een einde aan de eeuwenoude regelmatige lijnverbindingen naar Groot-Brittannië, Vanuit Oostende vertrekken geen lijnschepen nog naar Groot-Brittannië, De post-, passagiers- en ro-ro trafiek is de geschiedenis ingetreden, het einde van Transeurope Ferries was het einde van een tijdperk,

Een roemrijke bladzijde uit de bewogen geschiedenis van Oostende is omgeslagen,

Het sluitstuk van de *metamorfose van de haven van Oostende* was het voltooiën in 2013 van de nieuwe toegang van de haven en de ingebruikname van een nieuw uitgetekende en gebaggerde vaargeul, De nieuwe haventoeegang laat het in- en uitvaren van schepen met grotere tonnenmaat, afmetingen en diepgang toe,

De haven kreeg een herbestemming,

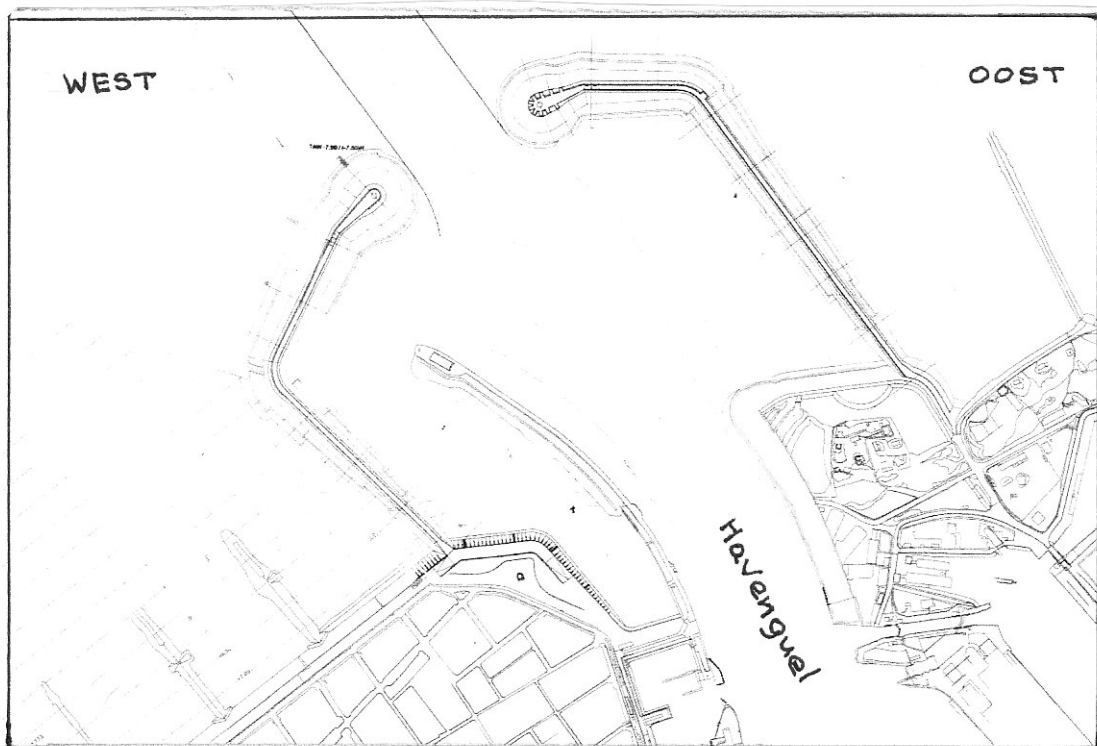

Fig. nr. 250: Haven Oostende, 2013, De nieuwe haventoeegang, met de westelijke en oostelijke strekdam en het behouden westerstaketsel.

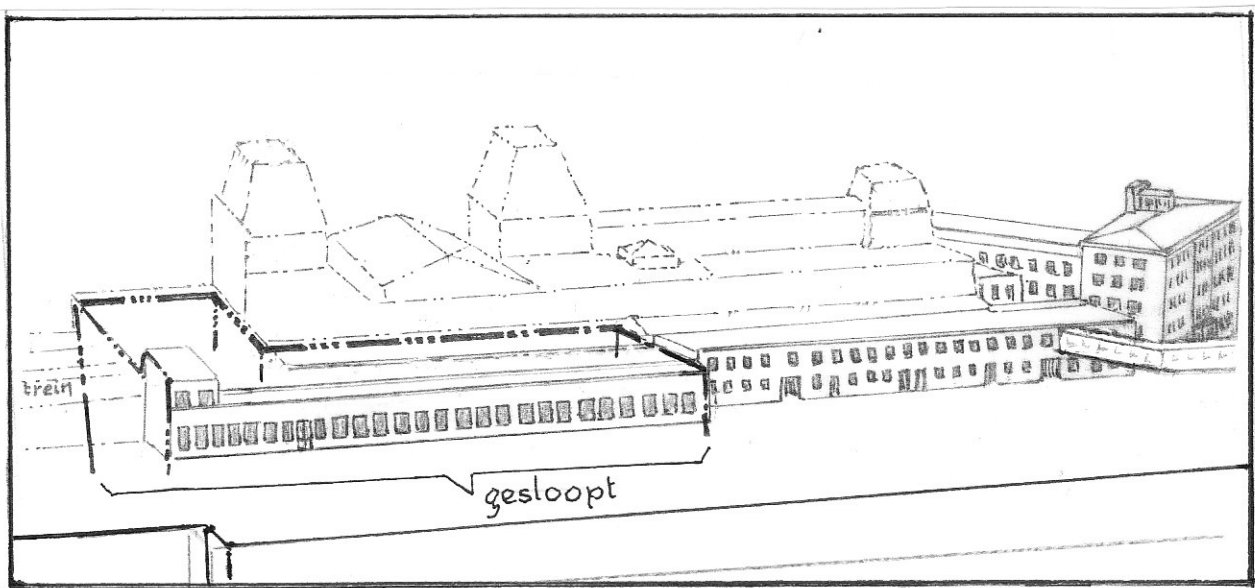

Fig. nr. 251: Haven Oostende, 2012, Het gesloopte gedeelte van de oorspronkelijke passagiersterminal naar Dover (later: jetfoilterminal en cruiseterminal), evenals een gedeelte van het spoorwegstation "Oostende-kaai" (zee- station).

Fig. nr. 252: Haven Oostende, 1986-2007, De ro-robrug aan de Diepwaterkaai t.h.v. de Voorhavenbrug. Rechts de verdwenen havenkranen.

Fig. nr. 253: Haven Oostende, 2008, De nieuwe tweedeks ro-robrug aan de Diepwaterkaai t.h.v. de Zeevaatschool (nu: directiegebouw van de haven en gelegen binnen de zg. 'Schengenzone').

Fig. nr. 254: Haven Oostende, 2012. De in 2012 gesloopte 'cruiseterminal' in het zeestation, toenmalig 'jetfoilterminal' en douanezaal en wachtzaal van de pakketboten.

Fig. nr. 255: Haven Oostende, 2012, Zicht op de in 2012 gesloopte 'cruiseterminal' in het zeestation.
2014 - 57

Fig. nr. 256: Haven Oostende, 2012, Zicht op de in 2012 gesloopte 'kop' van de perrons in het zeestation 'Oostende-kaai.

Geschiedkundige kalender van de haven van Oostende (deel 5 : 2006-2013),

- Maart 2006: Westerstaketsel en het aldaar opgesteld havenlicht beschermd als monument (eertijds geleverd door “Industrielle Borraine” uit Quiévrain (B), vertegenwoordiger van “Barbier, Bénard et Turenne” uit Parijs).
- Juni 2007 : RO-robrug aan de Diepwaterkaai, daar geïnstalleerd sinds 1986, wordt ontmanteld en op de kaai opgeslagen, (Werd gebruikt door Dens Ocean, bevrachters voor Schiaffino) (t,h,v, Voorhavenbrug).
- Juni 2007/april 2008 : Sloop oosterstaketsel (betonconstructie en houten staketselkop en tijseinpost).
- Oktober 2008 : Start bouw oostelijke strekdam voor nieuwe haventoeegang.
- November 2008 : Nieuwe tweedek ro-robrug wordt geïnstalleerd aan de Diepwaterkaai t.h.v. de Zeevaartschool (Directiegebouw havenbestuur) (is ombouw en uitbreiding met tweede brugdek van de oorspronkelijke ro-robrug aan de Voorhavenbrug),
- 30 juni 2009 : Verhuis door de rederij Cobelfret, die in 2008 Ferryways had opgekocht, van de drie oorspronkelijke Ferryways diensten op Killingsholme, Ipswich en Tilbury (schepen o,m, “Ostend Way” en “Ipswich Way”), naar Zeebrugge.
- 9 maart 2010 : Nieuwe vaargeul in gebruik genomen vanuit de Rede van Oostende naar de haven.
- Maart/april 2010: Start aanleg westelijke strekdam, (Westerstaketsel blijft behouden).
- Februari/maart 2011 : Versterking van de kaaiconstructie t.p.v. posten 8/9 op de oosteroever ten behoeve van de bouw van windmolenparken op zee.
- Juni 2011 : Sloop van de luifel van de oorspronkelijke in- en uitgangscntrole van de carferry-terminal.
- 25 juni 2011 : Start “veerdienst” tussen de Visserskaai en het Maritiem plein op de oosteroever met de “Roger Raveel” en “Vierkant van de zee”, Ze kent van bij de aanvang groot succes,
- 2012 : Sloop van de oorspronkelijke “douanezaal-wachtlokaal” aan de Pakketbotenkaai, omgebouwd tot Jetfoilterminal en cruiseterminal, in functie van de omvorming van het spoorwegstation “Oostende-kaai” (zeestation),
- 2013 : De werken voor de bouw van een nieuwe haventoeegang zijn beëindigd, op de inbedrijfstelling na van de radar van de scheepvaartbegeleiding opgesteld in en op de nieuwe elegante radartoren gebouwd op het zeeuiterste van de oostelijke strekdam,

EEN VREEMDE VRAAG.....MAAR EEN MOOI VERHAAL

Onlangs ontvingen wij volgende brief uit Nederland. En wij willen U dit mooi verhaal niet onthouden.

“Uit de informatie op internet, werd ik geïnformeerd over het feit dat uw genootschap in oktober jongstleden een expositie heeft georganiseerd van affiches, die met Oostende te maken hadden.

Mag ik u naar aanleiding daarvan, een wat vreemde vraag voorleggen?

Het ouderlijk huis van mijn vader, waar ik ook enige tijd gewoond heb, stond (en staat!) in Wageningen (vlak bij Arnhem). Het toilet in dat huis, had de naam "Oostende" gekregen omdat mijn grootouders destijds ergens een affiche hadden zien hangen, met een tekst die ongeveer luidde: "Oostende, de mooiste waterplaats van België". Waterplaats in Nederland, kan ook toilet of WC betekenen!

Ze hadden die affiche gekocht of gevraagd en thuis in het toilet opgehangen. Vandaar de term in de familie: "ik moet even naar Oostende" als bedoeld werd naar het toilet te gaan!

Het huis is in de laatste wereldoorlog ernstig beschadigd en moest dus ook uitvoerig opgeknapt worden na de oorlog.

De Oostende-affiche is daarbij toen verdwenen.

Zeer onlangs konden mijn kinderen datzelfde huis kopen. Ze zijn nu met grote inspanning bezig om het huis weer in de stijl van destijds in te richten en daar weer te gaan wonen. Ze weten van allerlei gewoontes van destijds, waaronder dus ook "even naar Oostende moeten".

Als verrassing ben ik nu op zoek naar die affiche waarover ik hiervoor sprak.

Ik hoop de bewuste affiche de kinderen te kunnen aanbieden als het huis feestelijk in gebruik genomen gaat worden. Ik verwacht dat over één à twee maanden.

Is het denkbaar dat u mij met deze vraag kunt helpen?" (einde brief).

Deze affiche is niet in het bezit van de Heemkring. Moest één van onze leden weet hebben van dergelijke affiche dan mag er altijd contact opgenomen worden met ons secretariaat of met

Dhr. D.P. Rookmaker
Anna Paulownalaan 1
3818 GB Amersfoort
Nederland

JAARVERSLAG 2013

1. RAAD VAN BESTUUR

De raad van bestuur was op 31 december 2013 als volgt samengesteld:

Dhr. Omer VILAIN	Erevoorzitter (overleden 8 juni 2013)
Dhr. Jean Pierre FALISE	Voorzitter en redacteur
Dhr. Ferdinand GEVAERT	Ondervoorzitter
Mevr. Nadia STUBBE	Secretaris, website, en documentatiecentrum
Dhr. Fernand MUS	Penningmeester
Dhr. Dirk Angillis (wnd.)	Museummedewerker (vanaf juni 2013)
Dhr. Freddy HUBRECHTSEN	Museummedewerker (tot 2 maart 2013)
Dhr. August GOETHAELS	Museummedewerker
Dhr. Jean HUYS	Museummedewerker
Dhr. Gilbert VERMEERSCH	Bestuurslid
Dhr. Valère PRINZIE	Public relations en activiteiten
Dhr. Emile SMISSAERT	Bestuurslid
Dhr. Johan VAN ROOSE	Bestuurslid
Dhr. Koen VERWAERDE	Bestuurslid

A. VERGADERINGEN, WERKGROEPEN EN COMMISSIES

De raad van bestuur hield 11 gewone vergaderingen.

Cultuurraad Oostende:

Vertegenwoordiger: dhr. Emile Smissaert.

Vervangers: voorjaar dhr. Freddy Hubrechtsen, najaar Dirk Angillis

Activiteiten:

8 algemene vergaderingen vertegenwoordigd door E. Smissaert
24/1 ; 28/3 ; 25/4 ; 23/5 ; 25/6 ; 22/10 ; 21/11 (beleidsnota '14-'19) en 19/12

Deelraad Kunsten en erfgoed: 2x

Planning op 18/4

1ste vergadering: 5/11

Cultuurforum (op stadhuis): 1x

Doelstellingen cultuur: 6/11

Gemeentelijke Commissie 'gemeenschapsvormende projecten': 2x op 7/5 en 17/7

CC De Grote Post: 2x

Rondleiding: 11/2

Harconcert: 1/3

Erfgoeddag: 2x

2013: Stadsmuseum rondleidingen: 21/4

2014: brainstorming: 26/9

Jury scripties opleiding "Erfhoeders": 3x op 26/6 ; 12/9 ; 3/10

Nachten van de musea: 2x op 17/8 ; 10/10

Open Monumentendag: 4x op 24/1 ; 5/9 ; 8/9 ; 19/9

Prijs Cultuurraad: 2x

Kandidatuurstelling Freddy Feys: 2x op 29/11 en pleidooi: 19/12

Werkgroep: Advies "Werkingsverslag 2012 Dienst Cultuur": 1x op 18/6

Werkgroep statuten: 2x op 14/1 ; 18/2

Rondleiding VVF: 1x op 17/4

Werkgroep "Bibliografie van de geschiedenis van Oostende"

Leden: Dhr. Prof. Dr. L. François, voorzitter

Mevrn. C. Vermaut, G. Schepens, dhrn. G. Van Duyvenboden,
J. Parmentier, F. Gevaert, I. Van Hyfte en P. François.

De leden van de werkgroep kwamen niet samen in 2013.

Werkgroep "Museum"

Leden: Dhrn. J.P. Falise, F. Hubrechtsen, A. Goethaels, G. Vermeersch, Jean Huys en Dirk Angillis.

Werkgroep "Website"

Leden: Mevr. N. Stubbe en dhr. Chris Devriese (webdesigner)

Werkgroep "Archief"

Leden: Mevr. N. Stubbe ; dhrn. J.P. Falise, F. M. Calcoen, G. Van Duyvenboden, A. Goethaels

Werkgroep "Documentatiecentrum en Bibliotheek"

Leden: Mevr. N. Stubbe en G. Van Duyvenboden.

De bibliotheek werd aangevuld met nieuwe aanwinsten.

B. 59ste ALGEMENE STATUTAIRE VERGADERING

Ging door op zaterdag 2 maart 2013 om 10.00 uur. Een lid was afwezig zonder kennisgeving, alle anderen waren aanwezig, verontschuldigd of vertegenwoordigd door volmacht.

De lidmaatschapsbijdrage voor 2013 werd vastgesteld op 15 EUR (aangesloten lid) ; vanaf 25 EUR (steunend lid).

2. SECRETARIAAT

- a. **Het secretariaat** verwerkte 508 stukken in de briefwisseling. Enkel de externe briefwisseling (met uitzondering van reclame, pamfletten, folders en brochures) werd behouden voor nummering. De interne briefwisseling van de kring wordt behouden indien het nuttig lijkt voor de historiek van de kring.

b. Leden

De kring telde op 31 december 485 leden.

3. ACTIVITEITEN

a. Voordrachten

Er waren in totaal 9 avondvoordrachten en 2 namiddagvoordrachten.

Donderdag 31 januari 2013 om 20.00 uur
Jaarlijkse veiling, onder leiding van dhr. Georges Van Duyvenboden

Donderdag 28 februari 2013 om 20.00 uur
De intrede van Christus in Brussel in 1889 (James Ensor), door dhr. Xavier Tricot

Donderdag 28 maart 2013 om 20.00 uur
Noordzee- moordzee, door dhr. Francis Kerckhof

Donderdag 25 april 2013 om 20.00 uur
De post van Oostende van 1900 tot 2000, door dhr. Lucien Bundervoet

Donderdag 30 mei 2013 om 20.00 uur
Het Oostends verzet in de nadagen van Wereldoorlog II, door mevr. Elle Declercq

Donderdag 26 september 2013 om 20.00 uur
Cafés van vroeger en nu, door dhr. Daniel Deschacht

Donderdag 31 oktober 2013 om 20.00 uur
Oostende en Noordwest-Vlaanderen omstreeks 1900 gefotografeerd op glasplaten door André Gennevoise, door dhr. Frans Bonte

Donderdag 21 november 2013 om 14.30 uur
Maritieme monumenten aan onze kust

Donderdag 28 november 2013 om 20.00 uur
Kerken in Oostende, door dhr. Mich De Langhe

Donderdag 19 december 2013 om 14.30 en om 20.00 uur
Filmnamiddag en –avond, door dhr. Jean Pierre Devolder

Voor de 11 voordrachten geeft dat een totaal van 628 aanwezigen, met een gemiddelde van 56 toehoorders per voordracht.

b. Studiebezoeken

22 leden brachten een bezoek aan Bibliotheek Kris Lambert op .vrijdag 21 november 2013 om 17.00 uur en werden door mevr. Stubbe rondgeleid.

Het bestuur werd door dhr. Eddie Van Haverbeke rondgeleid in de V.V.F. op woensdag 17 april 2013 om 19.00 uur.

c. Podiumoptreden

De kleinkunstmiddag en het middagmaal gingen door op zaterdag 7 december 2013.

in 'The Pidgeon' op de Wellingtonrenbaan. Er waren 55 personen ingeschreven.

d. Studiereis

De jaarlijkse studiereis ging door op zondag 9 juni 2013 onder leiding van dhr. Prinzie. Dit jaar gingen we naar Arras, Vimy en Notre-Dame de Lorette.

e. Andere activiteiten

De jaarlijkse Driekoningenviering van de besturen der heemkringen en de V.V.F. werd georganiseerd door Heemkring Ter Cuere op vrijdag 11 januari 2013. Dhr. Falise, dhr. en mevr. Hubrechtsen, dhr. en mevr. Prinzie en mevr. Stubbe en dhr. Van Duyvenboden vertegenwoordigden de kring.

De jaarlijkse veiling ging door op 31 januari 2013 onder leiding van dhr. Georges Van Duyvenboden. Op zondag 27 januari 2013 waren de veilingstukken te bezichtigen. We hadden 48 belangstellenden en op de veiling zelf 62 deelnemers.

De Ensorherdenking ging door op zaterdag 13 april 2013, met om 15.00 uur een concert in het Duinenkerkje gevolgd door de bloemenneerlegging aan het graf. Dhr. J.P. Falise, dhr. Van Duyvenboden, V. Prinzie, J. Van Roose, mevrn. N. Stubbe en L. Vandenbroucke vertegenwoordigden de kring. Dhr. Falise legde bloemen neer in naam van de kring.

Dhr. Falise en mevr. Stubbe vertegenwoordigden de kring op de vissershulde op Paasmaandag 1 april 2013. Dhr. Falise woonde de kerkdienst bij, mevr. Stubbe en dhr. Van Duyvenboden de dienst in de Geuzetorre. Jean Pierre legde bloemen neer aan het monument.

Dhr. Falise, dhr. en mevr. Hubrechtsen, dhr. en mevr. Gevaert vertegenwoordigden de kring op de Heemdag West-Vlaanderen in Wevelgem op zaterdag 27 april 2013.

De nieuwe plaatsing van de Vindictive werd ingehuldigd op 23 en 24 mei 2013. Dhr; Falise en dhr. en mevr. Hubrechtsen vertegenwoordigden de kring. Dhr. Falise legde bloemen neer op de begraafplaats in de Stuiverstraat en aan het Vindictivemonument.

Paster Pypeherdenking ging door op vrijdag 3 juni 2013. Dhr. Falise, dhr. en mevr. Hubrechtsen, mevr. Stubbe en dhr. Van Duyvenboden en dhr. en mevr. Prinzie, dhr. Smissaert vertegenwoordigden de kring. Aan het monument legden dhr. Falise (Paster Pypecomité) en mevr. Stubbe (De Plate) bloemen neer. Aan zijn graf legden dhr. Falise (De Plate) en dhr. Hubrechtsen(Paster Pypecomité) bloemen neer.

Dhr. Falise, dhr. en mevr. Mus, dhr. en mevr. Prinzie, dhr. en mevr. Gevaert waren aanwezig op de Heemdag Vlaanderen op zaterdag 21 september 2013 te Heers (Limburg).

Dhr. Falise, dhr. Smissaert, dhr. Prinzie, dhr. Angillis en mevr. Stubbe waren aanwezig op de uitreiking van de diploma's en getuigschriften van de erfhoeders (project Oostende omhelsd) op woensdag 3 oktober 2013 in de Forumzaal van Bibliotheek Kris Lambert.

Dhrn. Falise en Mus waren aanwezig op de prijsuitreiking van de winnaars van de zomernocturnewedstrijd in het stadhuis op woensdag 10 oktober 2013.

Dhr. Jean Pierre Devolder toonde enkele filmpjes: Over de garnalenvangst aan onze kust uit 1950 en 1991; "Nostalgie" de laatste pakketboten in Oostende 1996 ; Documentaire films over Nieuwpoort en Oostende (films van amateurcineasten Albert Van Eecke uit Westende en Dirk Nolf); "Klein België" een film over de gevluchte vissersfamilies naar Brixham tijdens de Tweede Wereldoorlog ; De Plate-reis 2013 naar Arras en omgeving.

4. MUSEUM

Tentoonstellingen:

26/1 - 31/5	Het belang van het Oostends klein drukwerk in de lokale geschiedenis
15/6 – 30/9	100 jaar zeestation
19/10 – 5/1	Oostende 1913

Thematentoonstellingen:

17/6 – 30/6	De gebroeders Degrave
24/7 – 9/9	Renovatie en inhuldiging van het Vindictivemonument
5/10 – 31/10	Affiches van de stad aan zee
9/11 - 30/11	Water en vuur (Week van de Smaak)

Het museum was 318 dagen open. Er waren 49 groepen (scholen en verenigingen) en 7778 personen brachten een bezoek aan het museum.

Dhrn. Falise, Mus en Goethaels waren aanwezig op verschillende vergaderingen op het Stadhuis.

5. ARCHIEF

Het archief blijft gesloten. Individuele vragen kunnen steeds gesteld worden aan dhrn. Falise en mevr. Stubbe die ze zullen behandelen rekening houdend met de aan de gang zijnde inventarisatie. De databank van het archief staat op onze website en is raadpleegbaar..

6. DOCUMENTATIECENTRUM

Mevr. Schepens en dhr. Van Hyfte verwerken de jaarlijkse aanvullingen.

Mevr. Stubbe digitaliseert de aanvullingen. De artikels werden ingescand van 2000 t/m 2011.

De databank is raadpleegbaar op de website en het centrum is open tijdens de openingsuren van het museum en na afspraak.

7. MEDIATHEEK

Aankoop: DVD Fish & run 1 en 2

8. TIJDSCHRIFTEN

De tijdschriftencollectie is consulteerbaar en werd volledig geëxcerpeerd. De collectie is raadpleegbaar tijdens de openingsuren van het museum.

De jaargangen van De Plate 1971 tot en met 2009 werden door de kring op de website geplaatst.

9. BIBLIOTHEEK

De bibliotheek werd met volgende werken aangevuld door giften of aankoop.

- Visserscafé's in de jaren zestig in Oostende / Eddy Serie
- Het gezicht van de Oostendse handelaar : studie van de Oostendse kooplieden, reders en ondernemers actief in de internationale maritieme handel en visserij tijdens de 18de eeuw / J. Parmentier - (Oostendse historische publicaties ; 11)
- Geschiedenis van een parochie te Oostende : Sinte Catharina vergaan ... Sinte Godelieve ontstaan. Het levensverhaal van Sinte Godelieve / Anselm Hoste

- James Ensor 1985
- Geschiedenis van de Sint-Jansparochie te Oostende 1924 – 1974 / Deschepper Eugeen en Moerman Gilbert
- Al die willen te kap'ren varen : de Oostendse kaapvaart tijdens de Spaanse Successieoorlog 1702-1713. - (Oostendse historische publicaties ; 07)
- Stedenatlas Oostende : een topografisch overzicht van de ontwikkelingen van een fel begeerde havenstad. - (Oostendse historische publicaties ; 09)
- Een kroniek van 85 jaar UCB in Zandvoorde, Oostende 1911-1996. - (Oostendse historische publicaties ; 13)
- Oostende's epos / Lanoye Robert
- Voor koningin geboren : Oostende : duizendjarig boegbeeld van maritiem Vlaanderen / Werner Rabau
- Een collegemeester vertelt / R. Houwen
- Visserskapel Bredene 1736 - 1988
- L'Épopée Ostendaise / Lanoye Robert
- De Belgische Zeemacht 1940 – 1985 / Schoonvaere Georges
- Oostende in de belle époque : 1905, het wonderjaar van Leopold II
- Van Steenes tot Oosthende, delen 1 tot 14 (Verkempinck Francis)
- Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen 3 delen
- Kriegs-Album des Marinekorps Flandern 1914 - 1917
- Koksijde : historische gegevens en wetenswaardigheden / Bert Bijmens. Koksijde : een toeristische gemeente / Bernard Lust
- Zeevisserij aan de Vlaamse kust
- 14-18 op zee : Belgische schepen en zeelui tijdens de grote oorlog
- Oostende : de miskende haven / Allaert Georges
- HMS Vindictive : de raids op Oostende in 1918
- Het zout van de zee / Inghelbrecht Leon
- De Zusters van de H. Jozef te Oostende 1838 – 1992 / Roels Michel
- De Red Star Line : Antwerpens vergane glorie! / Kint André
- Stene, tussen polder en stad : fotoboek over de Hoge Barriere, de Konterdam, de Meiboom, de Nieuwe Koers, Stenedorp en Stene-Statie./ Daniel Deschacht
- Zo was Mariakerke, deel 3 / Marc Casier
- Plages belges : II : De Dunkerque à Ostende
- Iconografie van het arrondissement Oostende. - (Iconografie der gemeenten van West-Vlaanderen : gezichten, plannen en kaarten uit vorige eeuw ; dl.3)

Verder met verschillende tijdschriften en belangrijke artikels.

10. WEBSITE

35.204 personen bezochten onze website

11. VERZAMELING VAN DE KRING

a. Bruikleen

Er werden 9 boeken ontleend aan het bewaarfonds Ostendiana van de Bibliotheek Kris Lambert voor de thematentoonstelling “De gebroeders Degrave”.

Er werden 2 schilderijen uit het Stadsmuseum in bruikleen opgevraagd voor de tentoonstelling “Bonjour Ostende” in de Venetiaanse Gaanderijen.

b. Aanwinsten

Schenkeningen

Volgende personen schonken de kring foto's, documenten, medailles en gedenktekens, plannen en archieven:

mevrn. Debruyne, Duquenne, Douvere, Vanavermaet-Christiaens, Eechautte en dhrn. Calcoen, Vanbillemont, Vandewalle, Provoost, Lestabel, Vandamme, Hannaert, Ouvry, Hubrechtsen, Jonckheere, Geuskens, Bibliotheek Kris Lambert en de Kerkfabriek en nog enkele anonieme schenkers;

Aankopen

archiefmateriaal bij Viking
er werd een server aangekocht bij de firma Gobin.
aankoop van 2 medailles en een ingekaderde foto van Het Looze Visschertje
Draperie voor het verduisteren van de Storckzaal bij Disco Luxe
een honderdtal postkaarten en een oud programma van het Kursaal + brief van 1880.
3 sleutelkasten en schragen.

12. PUBLICATIES

a. Tijdschrift

Van het tijdschrift verschenen 10 nummers op de vooropgestelde data: januari, februari; maart, april, mei, juni, september, oktober, november en december. In totaal werden 272 bladzijden gepubliceerd met zwart-wit foto's, kleurfoto's en enkele bladzijden met kaarten, foto's, tekeningen, rekeningen en documenten.

Dhr. Falise zorgde voor de samenstelling en de opmaak van het tijdschrift.

Dhr. Smissaert stelde een summiere inhoudstafel samen (4 p.).

b. Ruilabonnementen

Werden omgewisseld met volgende West-Vlaamse Heemkringen of Verenigingen:

Bachten de Kupe, Veurne. Spaenhiers, Torhout. De Zonnebeekse Heemvrienden, Zonnebeke. Geschiedkundige Kring Ernighahem, Eernegem. Gidsenkring Lange Nelle, Oostende. Heemkring David Jonckheere, Aartrijke. Heemkring Graningate, Middelkerke. Heemkring Karel Van de Poele, Lichtervelde. Heemkring M. Van Coppenolle, Brugge. Heemkring Oud Ruiselede, Ruiselede. Heemkring Sint-Guthago, Knokke. Heemkring Wibilinga, Wevelgem. Heemkring Ghestella, Gistel. Heemkundige Kring Houtland, Torhout. Iepers Kwartier, Ieper. Vrienden van het Noordzeeaquarium, Oostende. Ter Cuere, Bredene.

c. Abonnementen

Neptunus, Zeebrugge.

d. Andere Publicaties

Geen.

Nadia STUBBE
Secretaris

Jean Pierre FALISE
Voorzitter

FOTO OP HET TITELBLAD

Naar aanleiding van de herdenking van het begin van W.O. I publiceren wij op het titelblad fragmenten van het Panorama van de Slag aan de IJzer door Alfred. BASTIEN

“Het doek meet 115 meter lengte op 14 meter hoogte en is tentoongesteld Nr. 10, Maurits Lemonnierlaan te Brussel (inkomprijs 2,50 fr.) in afwachting dat een grootsch gebouw opgericht worde waar dit nationaal werk bestendig zal worden bewaard en tentoongesteld”. (oorspronkelijke tekst op een prentkaart van rond 1921).

Dit “grootsch” gebouw werd later opgericht langs de Vindictivelaan te Oostende en was gekend als “het Panorama”.

2^e fragment van het schilderij.

Monding van de IJzer in Nieuwpoort. De oktoberzoon verlicht de hemel wat meer. Men ziet in de verte de zee en de kerktoren en huizen van Nieuwpoort-Bad.

Op de linkeroever liggen wrakken en boeien nabij vernielde loodsen. Belgische en Franse soldaten stappen vooraan langs een loopgracht van vaderlanders.

Nabij een vernielde kraan en een ambulance, waarvan de paarden gedood werden, ligt de Mantelloopbrug, een brug van bootjes over de rivier, waarop soldaten een in Lombardsijde gekwetste strijdgenoot meebrengen.

Bron: brochure van het Koninklijk Museum van het Leger en de Krijgsgeschiedenis.

CAFE
Leopold

NIEUW - NOUVEAU - NEW

**CAFÉ
OP DE ZEEDIJK**

**BAR
SUR LE FRONT DE MER**

**BAR
ON THE SEAFRONT**

**ALBERT 1 PROMENADE
8400 OOSTENDE
+32 (0)59 443 506**

Uitvaartverzorging - Funerarium

Jan Nuytten

Het **uitvaartkontra**kt
is de absolute **zekerheid**
dat uw begrafenis of crematie
zal uitgevoerd worden volgens
uw wensen en dat uw familie
achteraf **geen financiële**
beslommeringen heeft

Stuiverstraat 470
8400 Oostende
tel. 059/80.15.53